

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Joia și Duminică, Foișor, cându conduce ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tierei esterne 12 fl. v. a. pe unu anu său $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatória.

Anul XXXVI.

Se prenumera la poste c. si r., si pe la DD. corespondenți. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 52.

Brasovu 175 Iuliu

1873.

Brasovu 13 Iuliu n. 1873.

Districtulu Fagarasiului in lupt'a s'a cu guvernul maghiar incepe din ce in ce mai tare a atrage atentiușa asupr'a sa din tōte partile, si pre noi ne interesă cu atatu mai tare, cu catu Fagarasiulu nu lupta numai pentru aperarea autonomiei municipale, ci lupta totu odata pentru o caușa generală, pentru autonomia Transilvaniei si pentru drepturile ce-i competu națiunii romane că atare.

Este o lege naturală nestramutabile, ca orice acțiune are se astepta reacțiune.

Guvernul si legislativ'a Ungariei, cari dela a. 1868 in cōcē au inceputu a se aruncă asupr'a Transilvaniei cu absolutismu, maghiarisare si asuprișe, nu potu se secere alte fructe decat o oponitie a-priga, pentru ca dreptulu de aparare alu esistentiei proprie este unu dreptu suntu, datu de Ddieu făcarui individu, care nu-lu au potutu — de candu e lumea — se-lu nimicăsca nici cele mai absolutistice popořa pre langa tōte tiranile loru.

Legea de uniune din 1868, ce introduce o concuista parlamentaria asupr'a Transilvaniei, legea de naționalitate din acel'asi anu, prin care se decretă, ca atatu in Ungari'a catu si in Transilvani'a esiste si are se esista numai o națiune politica maghiara si o limba politica maghiara — nu voru potē nici odata se stabileze pace si linisce intre națiunea romana si maghiara si, déca cugeta maghiarii se sustienă si mai departe aceste legi, au se aduca nesce fructe triste tierei nōstre.

Lupt'a Fagarasiului este lupt'a națiunii romane in contra absolutismului si tendentialor maghiarizatorie si se insiela infrosciatu guvernului déca cugeta, ca aici are se faca numai cu unu principiu si nu cu națiunea romana intréga.

De si opusetiunea romana se vede a fi ajunsu si in cele-lalte comitate la gradulu, unde s'a redicatu ea in Fagarasiu, in fondu inse si in esentia ea este egale, este un'a si aceea-si; pentru ca națiunea romana cu micu cu mare in tōte partile este insufletita de una si aceea-si idea, de a -si aperă cu orice pretiu intre marginile legei, esistentia si drepturile sale naționale politici.

Amu vediutu in Decembrie 1871, cum guvernul maghiar constituí in districtulu Fagarasiului unu tribunal maghiar, instituindu acolo nesce persone fora cunoscentia limbei romane, care este limb'a viua a districtului si limb'a tuturor officioru publice ab antiquo.

Amu vediutu in 1872, cum guvernul maghiar pentru de a scôte din sinulu poporului romanu pentru diet'a din Pest'a nisce deputati unguri — in contra legei — dispune, că alegerile se se faca prin amplioati, nu prin consiliulu municipal.

Amu vediutu in 1873, cum guvernul in contra literei exprese a legei ataca dreptulu autonomiei municipale naționale prin intr'ducerea sigililor cu inscriptiune ungurăsca.

Amu vediutu, cum guvernul maghiar suspendă in dilele trecute trei amplioati romani din officiu, din causa, ca au avutu atat'a cunoscintia si barbatia, de in consiliulu municipal nu au votat dupa „porunca,” ci dupa convingerile sale de dreptu.

Amu vediutu de curendu, cum guvernul maghiar delatură pre capitanoł supremu alu districtului Fagarasiu pe Ladislau Tamasiu si trimise in loculu lui o persóna strina cu totalu necunosuta,

maghiaru din pinteni pana in calpacu, pre Koloman Boér, care nu numai ca nu are nici o idee despre relatiunile districtului, ci unii ei disputa si cunoscintiele necessarie pentru unu atare postu.

In fine amu vediutu atatea si atatea ordinatiuni si emise ministeriali, cari de cari mai arbitrarie. —

Ce suntu tōte aceste acte ale in. gubernu maghiar facia cu noi de catu aceea, ce o vedemus prea bene, adeca incordari de desnaționalisare si de supunerea totale politica națiunale a elementului romanu.

Maghiarii inse au se recunoscă, ca seculu in care traimu, nu mai este tempulu concurstelor; ca națiunile nu se mai potu distrugă, si ca Ungari'a nu este pamantul esclusivu maghiaru.

Națiunea romana intocma că si densii nu numai ca are drepturi la o viatia propria, ci totu odata este datore a -si concentră tōta energiā sa pentru a -si aperă intre marginile legei esistentia sa, si cine cutēza a o inculpa? —

Maghiarii trebuie se recunoscă, ca elementul curatul maghiar e pre debile, că se pōta sustine singuru de sine unu statu cu viatia duratorie, si e prea scapatatu pentru că se mai pōta realiză nescetupii absurde de supunerii si desnaționalisare.

Astadi, candu financiile statului suntu ruinate, creditulu problematicu, darea urcata pana la o mēsura mai nesuportabile, națiunea romana si serba atacata in drepturile esentiei sale si in tōte ramurile vietiei sociali, neincredere si desordine — ce mai pōte se incēpa in midiuloculu celoru alalte naționalitatii miculu elementu maghiaru? —

Nu tribunalele si officiale regesci implute cu individi maghiari, nu ordinile si emisele absolutistice, nici capitani — comisari că Hösler in Zarendu si Koloman Boér in Fagarasiu, nici esclusiunea limbei romane si a romanilor din officiu — nu aceste voru castigă simpatia romanilor, nici voru pune fundamentulu pacii si unirei durabile in acēsta tiéra, cu astu-feliu de midiulocu maghiarii nu voru ajunge la prosperitate.

Una singura cale este, unu singuru firu ce duce la esirea din labirintu si acesta este regularea referintelor Transilvaniei cu Ungari'a si ale națiunii romane catra națiunea maghiara pre basea drepturilor istorice si pre a libertatii perfecte naționale.

Aica jocta est. Venitoriu va decide.

N. D.

In Francia, că si in tōta Europ'a, conservatismulu cu clericalii de mana toti sub flamur'a infabilitatii si a monarchismului, pasiescu cu incetulu, la tienta inainte; pana unde voru ajunge neva areta lumin'a popořelor si redicarea fruntii loru.

Prusienii pléca, se ducu, speramu ca pentru totu-deauna de pe teritoriulu francesu ingrasiatu de sangele miiloru fii nobili, cari au cadiutu pentru patria si naționalitate. Cale buna! Nu esiste unu puiu de francesu, care se nu verse o lacrima in momentulu de despartire, dér' nu o lacrima simpatica pentru cei ce pléca, ci o lacrima de bucuria, ca departamentele francese au apusu a fi scapate odata de invasiunea cohortelor generalului Manteuffel. La revedere, esclama francesii, la revedere in óra resbunare!

Tōte diurnalele francese, de tōte culorile -si esprima bucuria, ca teritoriulu francesu se evacu-

ea de trupele inemice. Care francesu, intréba ele, nu va fi fericitu de a vedé pamentul francesu liberatul de presinti'a inimicului? In privint'a acēstă scrie „l'Industriel alsacien,” ca dupa avisulu datu de autoritatile germane evacuatiunea departamentului Vosges va incepe in 27 Iulie, spre a fi terminata in 5 Augustu, in care di se va plati alu treilea patrariu alu cincii miliarde. Cetatile Conflans si Etain voru fi ocupate de o garnisóna de unu diumetate batalionu. Evacuatiunea departamentului de Meurthe — si Moselle va incepe cam prin 12 Iulie. Generariulu Manteuffel, care acumă se afia inca in Epinal, se va instală in 10 Iuliu in Verdun, unde va remané cu o garnisóna de 4500 omeni, pana in primele dile ale lui Septembre. Cam pe atunci serman'a Francia -si va fi platitul intregi miliardele. Cei din urma prusaci de sub comand'a lui Manteuffel voru pleca numai atunci, candu guvernul Germaniei va fi incassatul cea din urma lascaia a indemnitatii.

Fara mila, fara picu de crutiare procede nesatiostulu principie de Bismark in executarea datoriei impuse invinsiloru. Francesii, nu ca dōra in casu candu ar' fi fostu invingatori, nu ar' fi pusu si ei pe prusaci la plata, dér' istoria insasi ne arata, ca Francia si că invingatoria a sciutu fi mai marinimosa, mai liberala.

Germania din contra si mai cu séma in urm'a ultimului resboiu s'a purtatul forte crudu, interesat si barbaru facia de invinsi. Acēstă indestulu ne o dovedesce si impregiurarea, ca dupace Francia a platitul horibil'a suma de 4 si $\frac{3}{4}$ miliarde, 4500 de prusaci voru mai garnisona pe contulu Franciei la ordinulu guvernului germanu inca dōue luni dreptu esecutiune pentru cele din urma millione.

Nu este acēst'a o mojicia din cele mai grōse? N'importe, voru dice francesii dupa tōte cate le-am suferit, vomu suferi si acēst'a. Facia de purtarea acēstă a Germaniei apare inse Francia cu atatu mai multu in marimea ei adeverata. Dupace a pututu se supōrte desastrulu cu barbatia, dupace -si va fi platitul cele cinci miliarde in timpu asia de securtu, spre surprinderea lumii intregi, Francia ér' va stă mare si tare, mai mare că vreodata, in mediuloculu, ba ér' in fruntea puterilor europene. Fia!

— Fracarile dintre radicali si monarchisti in camer'a francesa suntu mari, dér' cu tōte aceste au unu caracteru moderat si principiaru. Diurnalulu lui Thiers „Bien public“ si cel'a a lui Gambetta „République française“ merge acumă mana in mana. Intielegerea cordiala, care esista acumă mai multu că odiniora intre Thiers si Gambetta, cumu a constatatu mai daunadile si corespondintele parisianu a lui „Times,“ produse nu pucinu necazu si téma in taber'a monarchista. Dinariele fractiunilor monarchice cauta, unde potu, se impunga pe Thiers si Gambetta si se arate publicului, ca acestia ar' fi chauvinisti si personalmente ambitionati mai cu séma lui Thiers voru sei gasesc nodu in papura. De aci se vede si constata influint'a mare, ce o posedă Thiers si că deputatu si fric'a coalisatilor de unu momentu neprevideutu, care érasi le ar' potē smunci manerul din mana. Tare se turbura monarchistii, candu li se spune verde din partea republicana, ca suntu divisati in trei parti. Asia le dise mai daunadi „Rappel“:

„Majoritatea actuală se compune din trei minoritati. Aceste trei minoritati, fiindu monarchiste,

potu se se intieléga in contra republikei; inse indata ce e vorb'a de monarchia, fia-care tiene cu a s'a."

La aceste respunse unu diuariu monarchistu: „Partit'a republicana totu in pusetiunea aceea se afla. Ea are cincideci de republici, dela republi canii conservatori pana la republicanii petrolier (dela petroleu), dela ómenii de omenia plini de illusiuni, pana la d. Locroy, care nici odata nu scie ce voiesce, si mergundu mai departe, pana la Jules Vallès, pana la Garibaldi, adeptulu entuziasstu alu Internationalei, noulu binecuvantatoriu alu republiei spaniole.“

In tonulu acest'a se combatu radicalii si monarchistii in presa, ca-ce altufelui in comerciul vietiei sociale potu se fia buni prietini unii cu altii. —

In Itali'a s'a constituitu cabinetulu: Manghetti e presied. si min. de financie; Visconti Venosta la externe, Cauteli la interne, Scotti la resbelu, Scialloja la cultu si instructiune publica. — Se vorbesce mereu, ca Pap'a va escomunica cu excommunicatiunea cea mare pe regim si rege si pe toti cei ce se opunu syllabului si infalibilitatii.

Siahulu Persiei in Parisu s'a primitu cu dis tinctiune, elu re'ntóre se visitele la presied. republiei si la alu adunarii nationale. Persi'a e in periculu de catra Rusi'a care a ocupatu acuma Chiv'a, si cu versare de sange, si Siahulu se ingrigesce de alliantie, ca e vecinu.

In Anglia in camer'a comunelor dep. Richard a propusu in 9 Iuliu, ca gubernulu se intre in negoziari cu poterile straine pentru a se regula legile internationale si a se institui unu tribunale permanentu de arbitri, si camer'a a si primitu acesta proponere cu 98 in contra la 88 voturi. M. Britania inca se afla in strimtori facia cu alliant'a celor 3 poteri nordice si' va misca tóte pentru restabilirea cumpanei drepte europene.

In America presiedintele statelor unite a datu proclamatiune, ca in 1876 la Filadelfia se va face expoziune universale.

Protocolul

siedintiei III. din 3 Iuniu a congressului archidiecesanu gr. c. alu Albei-Iulie si Fagerasiului, convocatu pre 1 Iuniu 1873 in trebile scolare archidiocesane.

15. La 5 óre dupa amédia membrii congressului, insciintiati prin anunciu, se aduna in localulu siedintelor, si prin deputatiune invita pre Exc. Sa p. metropolitu-presiedinte la siedintia, carele venindu si deschidiendu siedint'a inainte de tóte da prin notariulu Ar. Densusianu citire protocolului siedintei II,

„care se si verifica.“

16. Presidiulu notifica adunarei, cumca membrulu Lud. Ciato, verificatu pre basea protocolului de alegere, si-a presentatu adi credintiunalulu; éra commembrulu Acsentiu Severu, inscientiatu prin comissiunea verificatória de morbosu, s'a infaciosiatu la adunare.

„Se iea spre scientia, si credintiunalele respective se alatura celoru-lalte credintiunale.“

17. Presiedintele-metropolitu invita comissiunea de 9 esmisa din siedint'a de eri spre a cenzurá proiectulu de regulamentu pentru organisarea scóleloru nóstre, se -si faca reportulu. Comissiunea prin referintele seu Ios. Crisianu face cunoscutu adunarei, cumca dens'a a datu citire intregului proiectu de regulamentu si l'a luatu sub pertractare generale, si dupa una seriósa si lunga desbatere de principia a venit la conclusiunea: cumca acestu congressu nu ar' fi competinte de a face lege din acestu regulamentu, cadiendu acest'a in resortulu congressului besericescu provinciale, de unde nici comissiunea nu s'a aflatu ininterpretata a intrá in pertractarea speciale a respectivului proiectu; ca toté aceste afia intr'insulu unu bunu materialu, carele adusu in ordine sistematica ar' fi de a se propune multu doritului congressu beser. provinciale spre santiunare; dér' si pana atunci -lu recomanda maritului ordinariatu metropolitanu, ca in modu

provisoriu se-lu puna in lucrare. Asternendu con clusulu formulatu pre més'a adunarei, referintele comissiunei totodata promite, ca la cerere comis siunea e gat'a a -si desfasiurá mai pre largu motivele, cari o condusera la acestu conclusu.

D. Lud. Ciato poftesce, că pentru momentositatea causei său se se amené pertractarea asupr'a conclusului comissiunei pre mane, că membrii congressului se aiba tempu de alu studiá, său luanduse adi la pertractare, se fia invitata comissiunea a -si desfasiurá si motivele. Vorbindu la propunerea acesta Nic. Solomonu, A. Severu si altii totu in intielesu, că pertractarea se nu se amane pre alta di, ie cuventulu G. Baritiu că presiedintele comissiunei de 9 si desfasiura acele motive, cari cu respectu la ordinea sistematica a acestui regulamentu, apoi cu respectu la acele dispusetiuni ale regulamentului, cari au natura curatul administrativa, au indemnatu comissiunea de a considera congressulu de incompetente spre pertractarea lui meritória si de a-lu relegá veneratului ordinariatu că deregutória administrativa suprema besericésca spre intrebuintarea indicata.

Presiedintele intréba adunarea, ca indestulescese cu deslucirile date de catra presiedintele comissiunei si voiesce deciderea cestiunei astazi său amanarea pe mane?

„Congressulu se dechiara a fi multiumitu cu deslusirile facute din partea presiedintelui comissiunei, si voiesce indata a decide asupr'a propunerei comissiunei.“

18. Presidiulu punendu cestiunea la votu, im parte conclusulu comissiunei in döue intrebari, si pune la votu

a) ca, primescese acea parere a comissiunei, cumca acestu congressu nu ar' fi competinte de a intrá in una pertractare si decisiune meritória a proiectului subversante?

„Congressulu acesta parte a conclusului comissiunei o primesc cu insemnata majoritate.“

b) primesc congressulu a döua parte a conclusului comissiunei, că adeca proiectulu subversante se se recomande ordinariatului metropolitanu, că unu bunu materialu spre compunerea unui regulamentu sistematicu, carele se se sustérnă congressului provinciale, ér' pana atunci cu potere provisoria se se puna in praxe?

„Acesta parte a conclusului comissiunei se primesc cu unanimitate de voturi.“

Conclusulu comissiunei se alatura sub F.“

19. Dupa acesta votare Exc. Sa metropolitu-presiedinte observa, ca lucrul s'a intorsu la loculu seu de mai inainte, greutatea cadiendu de nou pre umerii ordinariatului; aréta, catu de fierbinte a dorit u si doresce Exc. Sa tienerea congressului beser. provinciale, in care causa in siese ron duri a facutu pasi la locurile inalte, despre ce fia care membru alu congressului se poate convinge din actele respective, pre cari le pune pre més'a congressului; dupa ce inse obstaculele multifarie inca nu se potura delaturá, ordinariatulu din parte-si si de ací incolo va procede cu totu zelulu intru reditarea scóleloru si a invetiamentului nostru; garantia de sincer'a buna-vointia, nu poate inse garantá si despre resultatu.

„Adunarea apretiucesce cele desfasiurate de p. metropolitu, si -si esprime deplin'a incredere in bu nelle intentiuni ale Excelentiei Sale si ale maritului ordinariatu.“ (Va urmá).

(Correge in nr. tr. p. 10, seriea 15: cet. potévoru lula etc. si seriea 17, dupa „congressului?“ adauge „si in ce calitate?“; seriea 31, cet. cercul. convocatoriu. Punctu 11 seriea 3, dupa „2 comissiuni“ adauge: „d. Ios. Hossu e de parere, ca comissiunile“ se nu sté etc. Punct. 12 in fine adauge: „éra lenga comissiunea de 6 pre dd. canonici Ioanne Negruțiu (Fekete), Stef. Manfi si Ioanne Antonelli !“)

congressului scolastecu gr. cat. in caus'a congressului besericescu provinciale gr. cat. fù condusa de d. consiliariu Iosif Hossu, roguu fiindu la acésta, dupa ce Exc. Sa d. br. Ladislau Vasile Pop, din motivu, ca memorandulu substernundu cuprinde unele affidari facia cu beseric'a latino-catolica, cu care nu este invoit, declinase a o conduce. D-nu Hossu cons. la curtea de contabilitate dandu reprezentatiunea, adresata imperatorei Franciscu Iosifu I, a adressatu si ministrului unu discursu prea interesante si accomodatu, care suna asia:

Domnule Ministru!

,In 22 Eebriu ai provocatu mitropolitii, episcopii si superintendentii se arete cu conscienti osete comunele care nu suntu in stare a organizá si sustiené scóle confesiunale conformu dispusetiunilor art. de lege 38 din 1868. Archiepiscopulu si metropolitulu de Alb'a-Iuli'a, resp. de Blasius, d. Ionu Vancea, conoscundu aderint'a, ce credintiosii sei clericali manifesta pentru scólele confesiunali, a aflatu necesariu, inca inainte de compunerea reportului dorit, a ascultá si parerea credintiosilor sei mirenii in privint'a scóleloru confesiunale; spre care scopu a aflatu necesariu convocarea unui congressu scolastecu, compusu prin ale gare, la care congressu totu cate 30,000 suflete au alesu duoi deputati seculari si unu besericescu. Congresulu astufelui compusu s'a si tienutu in 1 Iuniu a. c.

Prim'a si suprem'a agenda a congressului a fostu alegerea unei comissiuni, carea fù insarcinata cu esaminarea datelor statistice presintate, pentru a stabili, ca cari comunitati nu suntu in stare a sustiené scóle confessionale, conformu prescriseloru legii. Mai de parte, considerandu, ca preponderant'a majoritate este pentru sustienerea cu orce pretiu a scóleloru confesiunale, a face propunere ca cumu s'ar' poté cascigá spesele necesarie.

Comisiunea, a carei presiedinte amu avutu onore a fi io, a plinitu misiunea sa, compunendu reportul dorit, deliniandu cele de facutu si presintandu mai multe propuneri importante, ce de altumentrea metropolitulu va comunica si D. Tale. Comisiunea a facutu si acea propunere, ca acolo unde si beseric'a are avere, se contribue si ea, conformu poterilor sale, la coperirea speselor pentru scóla confesiunala. Vitalitatea acestei propuneri, ce e dreptu s'a aflatu de unele dintre cei mai importanti factori spre inaintarea causei invetiamentului, in se spre desbaterea acelei-a congressulu scolastecu nu s'a sentitu competente, fiindu ca, dupa canónele besericiei nóstre, numai adunarea autonoma a besericiei, (congresulu) este chiamata a dispune.

Din acésta causa s'a propusu a roga prin una adresa pe Mai. Sa se conceda gr.-catolicilor, tienitori de metropolia gr. cat. de Alb'a-Iuli'a, tienerea unui congressu besericescu provinciale, ai carui membri liberu alesi se conste din 2/3 parte seculari si 1/2 clericali. Compunendu-se adres'a noi suntemu in creditintati a o presintá. Inainte de ce amu face acésta concede-mi, că cu privire la congressulu protintiale gr. cat. se insiru motivele nóstre catu se poate pre scurtu.

Domnule ministru! Noi ne-amu unitu cu beseric'a rom. cat. in 1699; in se acésta unire a constatuitu numai din acceptarea a 4 dogme, pre cumu:

1. Amu reconoscetu, ca Pap'a dela Rom'a este capulu visibile alu s. beseric'e catolice;

2. ca spiritulu santu purcede nu numai dela tatalu, ci si dela fiilu;

3. ca esista purgatoriu;

4. ca ostia este suficiente pentru sacramentulu comuniunii, de si noi ne folosim de pane dospita.

Inse amu sustienutu ritulu, amu sustienutu dreptulu canóneloru besericiei nóstre si datinele nóstre besericesci, amu sustienutu dreptulu d'alege metropolitulu, episcopii, protopopii, preutii; asemene amu sustienutu si cardinalulu dreptu, dupa care la alegerea demnitarilor besericesci si la manipularea aferenti besericesci, secularii inca au se ié parte.

Inse acestu dreptu nu preste multu tempu dupa unire nu s'a respectat, de óre ce la an. 1721 in loculu metropolitului amu cascigatu numai epis copu, care fù subordinat archiepiscopului din Strigoniu. Dreptulu de alegere a remasu, inse numai preutii lu-eserceau; éra avea besericésca se manipulá de catra guvernul ad normam romano catholicorum, din care causa apoi beseric'a nóstra a suferit a dese ori cele mari daune.

Dlu ministru va lua in drépta consideratiune, ca dupa ce planurile nóstre se sporau din di in di, amu facutu toté, că se ni recascigam dreptu

Pest'a, 5 Iuliu 1873.

In 29 Iuniu a. c. deputatiunea ce avea se predé ministrului cultelor Trefort, reprezentatiunea

rile nóstre, pre cumu si metropoli'a nóstra, ce era stérsa, si se esoperamu tienerea congreselor provincială besericescă. Înse dupa lupta si ostenele d'o suta de ani d'abié in 1853 ni a succesu prin conlucrarea M. Sale imperatorului nostru apostolicu Franciscu Iosifu 1, a esoperá dela Pap'a una bula, prin care archiepiscopi'a si metropoli'a de Alb'a-Iuli'a se restabilescă, subordinand-ui episcopatele dela Gher'lă, Oradi'a-Mare si Logosiu, formandu apoi tóte aceste la o lalta una provincia besericésca romana gr. cat. independenta.

Cu tóte aceste dreptulu d'a tiené congreses besericesc provincială neci pana asta-di n'a succesu a esoperá, de si spre acestu scopu s'au facutu cei mai energici pasi.

Domnule ministru! Nu voiu se insiru ponderele motive, cari vorbescu pentru tienerea congreselor besericesc provincială gr. cat., de óre ce actualele archiepiscopu si metropolitul gr. cat. Ionu Vancea, a desvoltat deplinu aceste motive in repetitele sale representatiuni; nu voiu se le mai insiru, dupa ce representatiunile metropolitului au convinsu pre fia ertatulu barone Iosifu Eötvös, fostu ministru de culte, despre aceea, ca provinci'a romana gr. cat. de Alb'a-Iuli'a, are dreptulu a tiené congresu besericesc; si in acésta cestiune a facutu si representatiune Mai. Sale, ce din grati'a defunctului ministru fui ferice a o ceti, care causa inse, dorere, dupa mórtea b. Eötvös remasă nedeliberata. Prin urmare déra dta, domnule ministru, nu numai că demnu succorore alu lui Eötvös, ci si că amicu persoanei si principieloru sale, ai detorinti'a a esecută, ceea ce elu a tienutu justu si legale.

Predandu deci in manile D-Tale acestu Memorandum, adresatu Mai. Sale, Te rogamu se binevoiesci a dispune scóterea actelor, referitorie la acésta cestiune, din archivulu ministeriului, ce este sub intielépt'a condudere a D-Tale, si convingundu-Te despre legalitatea si ecitatea cererii nóstre, se binevoiesci a presintă Mai. Sale propunerea, că Mai. Sa se conceda tienerea congresului provincială gr. cat.

Domnule ministru! Noi scimu, ca contrarii nostri ne acusa, ca noi voimur se folosimur acestu congresu spre ajungerea de scopuri politice; scimu ca ne acusa, ca noi amu voi a ne rumpe dela beseric'a rom. cat., inse aceste acusari malitióse suntu calomnie, de óre ce noi Te potem asecurá, ca noi neci din cause politice, neci din cause d'a ne rumpe de beseric'a rom. cat. dorimur acestu osebitu congresu provincială, ci din causa, ca drepturile canónelor besericei nóstre, datinele nóstre besericescă se osebescu in multe de cele ale catolicilor de ritulu latinu, si aceste se potu desbate cu resultatu numai intr'unu congresu provincială gr. cat. osebitu. Afara d'acést'a avemu aveera nóstra besericésca, de care numai noi potem dispune; si, in fine, ca-ci voimur se ajungemu la una stabilire in cestiunea, ca in ce modu se finu represintati la adunarea autonomică generala catolica, la care se voru desbate cauzele comune, ce interesédia pre toti catolicii de sub corón'a s. Stefanu, a carei necesitate si congresulu scolasticu a recunoscutuo in representatiunea presintata.

La acestea ministrulu Trefort a respunsu urmatörile:

In meritulu adresei presintate nu me potu pronunciá, inse convinsu fiindu, ca cele dise, s'au disu din sinceritate, potu asecurá deputatiunea, ca dispusetiunile necesaria, referitorie la acestu obiectu, le voiu face. Déra nu se pote nega, ca deslegarea acestei cause, de óra ce este forte importantă, va pretinde tempu mai indelungatu." Atata.

Representatiunea inse-si, inca se va adnce la conosciint'a intregului publicu romanescu.

Éra déca actualele guvern si la acésta preajusta, prea legala si prea motivata dorintia si pretensiune a romanilor va ave imprudenti'a si orb'i'a, d'a mai face dificultati, d'a mai judecă condusu de maghiaromania, apoi atunci n'aiba efronteria d'a se superá, ca in tiéra nu-e pace si cu maghiari prietinia.

— In nr. dela 4 Iuliu a. c. alu diuariului „Maghiaru Polgár" din Clusiu, conoscut'a cucuveica ratocita la acestu diuariu, consacra diuariului „Der Osten" din Vien'a, unu articlu lungu si latu, pentru repetitele si energiosele cuvinte, ce acestu diuari redica la tóta ocasiunea pentru natiunile apesate de supremati'a ungurésca. si aperarea intereselor si pretensiunilor legale ale acestoru natiuni maltratate. Ba acésta giganteca cucuveica, petrunsa de liberalism si democratismu, nu numai se infla că brósc'a din poveste, tunandu si fulgerandu in numele Ungariei intrege, contra totu ce nu e maghiaru, ci cu tóta devotatiunea invoca guvernulu

ungurescu, că se si-scuture cóm'a de leu infricosiata, se arunce privirile sale de Titanu spre confinieie infricositorului imperiu ungurescu, si se suprime, se inghitia pre toti si tóte din afara, pre cumu a facutu si cu „Romanulu" din Bucuresci, ce ar' cutedi'a se venia, se mai schimbe vre-o vorba cu natiunile nemaghiare d'aici, si se le mai mangiae in nevoiele loru.

Asia déra acésta constitutiunala si infricosiata opusetiunala cucuveica s'a obtrusu si se obtrude chiaru de spionu nechiamatu (?) guvernului actual, de care mai inainte nu voia se scie nimic'a. Înse nu-i neci una minune, ca-ci acésta este profesiunea mai toturor cucuveicelor, apoi fia, séu scriese chiaru si Moldován Gergely.

Déra cucuveic'a cucuveica romane, éra prin cucuveicitulu ei macaru insa-si documentédia lumii, ca nu este neci mai multu, neci mai pucinu, de catu numai chiaru cucuveica, dupa care neci vraibile n'au placere a porni.

Siedinti'a camerei unguresci s'au inchiajatu in 3 Iuliu, si deputati, si cei ce au luatu parte, pre cumu si cei, cari n'au luatu parte la siedintiele camerei, redicandu diurnele si pre lun'a acésta, se departara, care in cotro. Starea, in care natiunile nemaghiare, mai alesu cea romana, din Ungari'a, se afia dupa ultim'a siedintia a vietiei parlamentarie unguresci, totu asié de rea si trista este, că si mai inainte; éra starea, mai alesu finanziaria, a tierei intrege este mai deplorabila, ca neci candu dela gloriosulu anu 1866 in cóce; asié in catu cu greu ne sintimur tari a avé sperantie in bina despre sórtea unei tieri astufeliu guvernate că Ungari'a. Si este mai multu că securu, ca sórtea frumósei Ungarie va fi totu rea, deplorabila, totu miserabila, pana candu barbatii, cari asta-di au in mana conducerea trebelor Ungariei, nu se voru abate dela calea ratecita, dela procederea loru striatiósa facia de decidéto'r'i a natiune romana si slaya din Ungari'a.

Dintre obiectele mai interesante, ce au fostu la ordinea dilei in ultimele siedintie ale camerei unguresci, voiu se amintescu numai desbaterea asupr'a respunsului, ce Trefort, ministrulu cultelor, a datu la interpellatura lui Lükö, in caus'a de publicatiune a infalibilitatii Papei dela Rom'a. Discusiunea a fostu animata vehementa, si indelungata, la care clerulu rom. cat. n'a scapatu fara aspra, si pucintelu ordinaria tieselatura.. Resultatul fù, ca tóta caus'a regularii relatiunilor intre statu si beserica, se va da unei comisiuni spre esaminare, care apoi va face reportu — la calendele grecesci.

Celalaltu obiectu a fostu la desbaterea bugetului ministrului de culte; anume la pusetiunuea speselor de 30.000 fl. pentru edarea „Fóiei invetigatorilor" in 7 limbe. Discusiunea asupr'a acestui obiectu a fostu interesanta si pentru noi romanii. Inse dspre acést'a voiu scrie osebitu si mai d'a menuntulu.

In cerc. elect. Mediasiu (tiér'a Orasiului, comitatulu Satu-Mariului) unde alegatorii suntu toti romani, éra s'a alesu in 30 Iuniu unu unguru din stang'a estrema. Romanu neci macaru candidatun'a fostu. Saraca lume mamaligarésca. Traiesca popii si protopopii romani, traiesca inteliginti'a si partid'a nationala romana, dimpreuna cu famulu nationalu romanu? Coresp.

Caus'a limbelor.

Cu occasiunea pertractarei verbale tienute in 27 Iuniu 1873 c. n. la tribunalulu supremu, că foru alu 2-lea si supremu disciplinariu, in caus'a disciplinaria contra judeului Ioan Balomiri dela tribunalulu regescu din Dev'a, inaintea publicului presentu, a intrebaturu d. Fabry presiedintele judecatoriei, pe inculpatulu, ca cum -si inchipuesce domnialui, adeca inculpatulu, in praxa, o consultare judecatorésca intre mai multi membrii judecatoresci si cum -si inchipuesce efectuirea practica a legei dspre limbe, in intielesulu explicatu de inculpatulu, candu dintre mai multi membrii judecatoresci, unii nu pricepu limb'a, in care se referézia, si se propune caus'a de judecata? Cum se voru poté intielege si precepe mai multi judecatori intru o limba, cari nu o sciu toti?

La intrebarea asta a respunsu inculpatulu:

„Practicabilitatea unei legi este tré'b'a si lucrulu legislatoriului.

Legislatoriul are missiunea de a face legi practice, nu judecatoriulu.

Unu judecatoriu nu are de a judeca despre lege, ca óre practicabila si buna e séu ba, ci nu-

mai dupa lege, adeca in intielesulu legei pana atunci, pana candu legea buna séu rea, practicabila séu ba, sta in potere obligatória.

Legea despre limbe, adeca Art. 44 din anulu 1868 asia obliga, si indatorédia pe fiasce-eare judecatoriu in functiunile sale, si asia -lu face de responsabilu pentru indeplenirea ei, că si ori-care alta lege, care taia in sfer'a de activitate a unui judecatoriu."

Tabl'a regésca din M.-Vásárhely dupa pertractarea verbală publică tienuta acolo cu inculpatulu in 26 Aprile 1873 a judecatu pe inculpatulu in privinti'a limbei de vinovatu din dōue motive:

1. Pentrua inculpatulu in referadele sale, pe partea stanga a cõlei de referada, a intrebuintiatu limb'a romana si germana in unele cause intre romani séu a persónelor nemtiesci (de tóte vro 70—intre 762).

2. Pentrua trei declaratiuni ale sale, in urmarea provocarei dela tabl'a regésca, le a datu in limb'a romana si germana, si anume: una in 5 Iuniu 1872 la presiedintele tribunalului din Dev'a in limb'a germana (még nem is saját anyanyelven, hanem német nyelven).

Alt'a catra tabl'a regésca (nr. presid. 176 1872) in limb'a romana; si a treia catra tabl'a regésca sub nr. 3982/1872 in 3 Iuliu 1872 in limb'a germana (mintegy kitüntetéseül annak, hogy az állam hivatalos nyelvét, a törvény megvetésével melközni jogosita érzi magát, viszont német nyelven szerkeztette).

Tribunalulu supremu inse din motivele de a-supr'a ale tablei regesci, numai pe alu duoilea l'a luatu in consideratiune in contr'a inculpatului, si a declaratu pe inculpatulu de vinovatu pentru calcarea legei Art. 44 § 4 din an. 1868, si -lu au judecatu la pedépsa de gradulu anteiu (roszolás).

Judecatorii au fostu: Dapsy-Ostrovski referentu, Herzics, Dimits, Mihalyi (romanu) si Somosy. Acest'a e adeverulu in fondu in caus'a acésta, spre indreptariu. Tristu resultatul alu legii de nationalitate, nu s'ar' fi mai pomenitul legile in doi peri.

In Zarandu, ér' comitatul puru romanu, ministrulu oprí sigilulu cu inscriptiunea latino-romana, oprí intrebuintiarea limbelor romane, care fù practicata atat'a timpu. Vedia acum maghiaronii, unde au dusu lucrulu; nu i ar' mai primi pamantulu ingrasiatul cu sangule romanu pentru aperarea patriciei ! —

REGULAMENTULU

pentru disciplin'a besericésca in Romani'a, votatu de sinodulu besericiei autocefale ortodoxe romane din Romani'a in sied. sa din 22 Maiu 1873, sanctionatu de Domnitoriu prin decr. din 7 Iuniu 1873, nr. 1183.

(Urmare.)

CAPITOLULU IV.

Despre cleru.

Art. 35. Preotii, diaconii, dascalii si tagm'a monachala, in servirea besericiei si in chipulu vietuirei loru, trebuie se urmeze dupa canónele besericesci, cari definescu datorintiele loru.

Art. 36. Alegerea si numirea persónelor la serviciile si posturile besericescă ale eparchiei aterna dela chibzuirea episcopului eparchiotu, carele aduna prin protoerei tóte informarile despre cualitatiele canonice si legale ale candidatilor.

Art. 37. Hirotonisirea in trepte de pretu si diaconu este una lucrare ce atarna nemidiulocitu de cercetarea si hotarirea episcopului eparchiotu, care se incredintadia in marginirea canónelor si a legilor tierii despre vrednici'a celui ce cauta hirotonia si dupa chirotonisire -i slobóde carte archierésca, coprindietore de dat'a hirotonie, si cu unu extractu de principalele datorintie ale treptei celui chirotonisitu si investita cu subscrierea sa, cu sigrilu episcopiei si cu cele-lalte forme de cancellaria.

Art. 38. Nimeni nu trebuie se fia hirotonitul de catu numai la casu de vacantia la veri-una beserica, si in marginile stabilitate pentru statulu servitorilor trebuitori pe la beserică.

Art. 39. Preutulu séu diaconulu nou hirotonitul se instaléza in servitiile loru prin protoereulu judecatorului séu prin proestosulu plasei, séu si prin alta persóna besericésca, delegata in'adinsu. Instalarea se face asiá: spre una di de Dumineca séu alta serbatore, delegatulu mergandu la beseric'a comunie respective, si fiindu poporulu comunei adunat la beserica, dupa utrenia, delegatulu face Te Deum de multumire lui Dumnezieu, apoi citesci in

icu decretulu episcopului datu pe numele noulei onisitu, dupa care -lu imanéza acelui'a. Nouu onisitu apoi intra in serviiulu seu, seversindu sant'a liturgia.

Art. 40. Administrati'a eparchiala va tiené lista de conduită pentru toté personele ce compunu clerulu eparchialu; ele se voru formá dupa scirile date intru acésta de protoerei.

Art. 41. Autoritatea eparchiala priveghiedea, că personele besericesci se se folosesc, fara veri-una oprire din partea cui-va, de drepturile ce le dau legile civile, precum: scutirea de dare de statu si comuna, folosirea de pamenturile destinate pentru servitorii besericesci etc.; de aseminea priveghiedea, că autoritatile comunale in ceea ce privesc administrarea partiei materiale a besericilor parochiale se nu ésa din marginea canónelor si legilor.

Art. 42. Personele din treptele ierachiei besericesci se scutescu de juramentu, fiindu in deajunsu simpl'a loru aretare verbale dupa cuventulu Mantuitorului: „Se fia cuventulu nostru asia, asia; nu, nu.“

Art. 43. Personele besericesci, cari prin devotamentu, catra chiamarea loru, prin acte de caritate siau dobandit u deosebita reputatiune intre crestini precum si la autoritatea eparchiala, episcopulu eparchiotu le gratifica cu veri-unulu din rangurile besericesci, spre recunoscintia si spre desceptarea emulatiunei in clerus.

Art. 44. Spre a se padi regula intru acésta, afara de notitiile din condica de conduită, protoiereulu respectivu raportédia episcopului despre faptele cu deosebire meritabile ce ar' fi seversitu veri-una persóna besericesca. Candu episcopulu socotesce a gratificá meritele veri-unei persóna din clerus, cere toté informarile din actele ce se pastréa in cancellaria despre meritele acei persóna, dupa care apoi decide promovarea. La promovare inse se se padiesca totu-deauna treptalitatea gradelor admise de beseric'a tierei.

La besericile unde suntu mai multi preuti, episcopulu eparchiotu va denumi pre celu mai meritabilu in qualitate de preutu proiestosu, caruia se va incredintá tota purtarea de grigia pentru buna ordine besericesca; de densulu voru ascultá toti cei-alalti besericasi.

Art. 45. Episcopulu eparchiotu va insemná toté casurile ce-i s'ar' infaciá că neprevideute prin canóne si legi si le va supune spre deslegare la deschiderea sessiunei santului Sinodu.

Art. 46. Clericulu care fara invoirea episcopului seu va parasi postulu seu si va trece in alta eparchia, autoritatea eparchiala unde elu s'a stramutat nu pote a-lu primi in clerulu seu nici intr'unu chipu, pana ce elu nu va infaciá cartea episcopului seu primitiva din a carui'a eparchia s'a departatu, conformu can. 33, apost. sinod. VI, can. 17, sinod. IV, can. 20.

Art. 47. Autoritatile eparchiale priveghiedea, că se nu se strecóre prin eparchia clericu strani si vagabundi, cari sub felurite pretexte umbla prin orasie si sate cersiorindu séu petrecundu vietia nepotrivita chiamarei loru. Asupr'a unor'a că acestia, s'aplica can. 23 alu sinodului IV ecumenicu.

(Va urmá).

Noutati diverse.

— Redactiunea diariului italianu „La Confederatione Latina“ s'a mutatu dela Martiu a. c. la Rom'a, mam'a latinitatii. In nr. seu din Aprile publica urmatorii articlui forte interesi: La Germania e le nazioni Latine. — L'elemento catolico, la Francia e Bismark. — Mazzini e la Germania. — La casa di Savoia e la casa di Hohenzollern in Spagn'a. — L'amore di patria rationale e filosofico. — I Vassalli dell'impero. — Il Panlatinismo. — Il viaggio di Vittorio Emanuele a Vienn'a ed a Berlino. — I gesuiti ed i liberali della vigilia. — I Mormoni e Grant. — Rom'a curiale e Rom'a razionalista. — Gius romanu a gius italiano. — La intoleranza atea e la intoleranza cattolica. — Assorbimenti magiari. (In acestu articlu vorbesce despre periculu desnationalisarei romanilor din secuime). — La casta Germania. — La morale. — Il fatalismo in politica, — Non ci e altro che Dio solo, — Glioppretti e gli oppressorii in Romani'a. (Aci combate pres'a italiana, care sustiene ca ebreii suntu opresi si ti-

ranisati in Romani'a). — Una traditione per noi delle parole di Zorilla. — Progressi delle religioni. — Chiama teme. — La Romani'a. — Piccola posta.

Diariulu pôrta in frunte, la stang'a conditiunile de abonamentu:

1. Pentru unu anu lire 3 in Itali'a; lire 4 pentru Franci'a, Elveti'a, Belgu, Spani'a si imperiulu Austro- Ungaru, (séu 2 fl. in bancnote). Lire 5 pentru Romani'a (adeca 5 lei n.), platiti anticipatamente. Abonamentulu nerefusatu in Decembre din fia-care anu, se considera că obligatoriu pentru anulu urmatoriu.

2. Puntu vorbesce despre insertiuni; apoi dice ca 1 nr. separatu costa 15 centesime, unu. nr. repetatu costa 50 centesime.

Cererile de abonamentu, epistole, carti, plicuri pachete si alte obiecte se se spedieze la „directiunea Confederatiunei Latina.“ Rom'a (poste restante).

La drépr'a pôrta acestu advertimentu:

1. Se respinge orce epistola, plicu, donu de carti, cari se spediéza prin calea ferata. Orce speditiune deve se se faca singuru numai prin posta si francata. Transportulu prin calea ferata este totu-déuna forte onerosu pentru directiunea diariului.

2. La tramitera manuscriptelor, cartilor, se se distinga déca se tramtu pentru diurnal, séu pentru a se reproduce in bibliotec'a Istorico-Latina, séu că daru pontru bibliotec'a Latino-romana.

3. Cei ce voru tiparirea scriptelor sale, trebuie se anticipate spesele, dupa detaliulu ce le va tramatte loru directiunea.

In Craiova inca s'a ivitu colera. Ea inse nu este colera asiatica pernicioasa, ci asia numita colera indigena, si devine din ce in ce totu mai sporadica, in urm'a mesurilor administrative luate la tempu. Ea s'a manifestatu in clasa de diosu, că una consecintia a traiului reu, a necuratiei si a locuintelor nesanatoase. Guvernul a tramsu aici pre doctorulu Valentineanu inadinsu pentru acestu casu, care dimpreuna cu medicii locali au pasit u cu energia la inadusirea reului. Din clasa boerésca a morit u numai una domna, soci'a unui colonel, inse nu aici, ci la Vien'a, unde mersese cu fia-sa sanatosa. S'au tramsu 12 mii de franci (preste 2 mii de galbeni) pentru transportulu cadavrului in tiéra.

(Colera) a inceputu a se lati. In Clusiu dela 18 Iuniu pana la 7 Iuliu dintre 245 atacati au seceratu 121, 75 inse s'au vindecatu, si 49 se afla sub cura. Diet'a si ferirea de pome necopate e unu preservativu bunu, er' capetandu cineva sgarcui indata se se frece cu flanelu séu panura pana la asudate, ca scapa.

Convocare

la Blasiu pe 3 Augustu a. c. st. n. la Adunarea generale a despartiementului cercuale XX alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Din siedint'a comitetului susu cercuscrisului despartiement tienuta in Blasiu la 5 Iuliu 1873.

Se estradă prin

Dr. Iac. Brendusianu
actuante.

„ALBINA“

Institutu de creditu si economii in Sibiu.

DD. actionari ai institutului nostru suntu ro-gati a respunde in 1-a Augustu a. c. rat'a a VIII cu cate 10 fl. de actiune, conformu provocarii din 1 Iuniu 1872 Nr. 337.

Sibiu, 30 Iuniu 1873.

3-3

Directiunea.

Concursu.

Din partea comuneloru Giula-Varsiandu si Pilumare din comitatulu Aradului se escrie concursu

pentru unu postu de medicu comunale cu urmatorele conditiuni:

Salariu anuale 800 fl. v. a., mai de parte dela tota visit'a la paciente 20 cr. si pentru totu recep-tulu edatu de catra medicu la cortelulu seu 10 cr. onorariu.

Medicul va fi datoriu a -si tiené apoteca manuala si a locu in comun'a G.-Varsiandu de unde va face excursiune de doue ori la septemana in comun'a vecina cu prejunctura gratuita.

Doritorii de a ocupá acestu postu voru ave-recusele sale instruite cu documentele necessarii ale adresá pana in 20 Iuliu 1873 la subscris'a an-tistia comunala.

In fine se observézia, ca la alegere, acei dd. Doctori de medicina, cari posedu deplina cunoscinta a limbei romane, voru ave preferintia.

Datu in G.-Varsiandu 30 Iuniu 1873.

Mitru Bocsie Simeone P. Desseanu
jude. notariu. 3-3

Nr. 1057/pol. 1873. 1-3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de notariu comunale alu Vistei inferiore, de care se tiene Sambat'a inferiore si Besimbaculu (in districtulu Fagarasiului), se deschide prin acésta concursu pana la 20 Au-gustu 1873 c. n.

Emolumentele impreunate cu acestu notariatu cercuale suntu: salariu anuale de 400 fl. v. a. la care contribue: Vistea inf. cu 210 fl. v. a. Sam-bat'a inf. cu 100 fl. v. a. si Besimbaculu cu 90 fl. v. a. apoi Vistea inferiore că locu de resedintia are se pastredie cuartiru liberu si un'a localitate pentru cancel.

Doritorii de a ocupa acestu postu notariale, au de a-si inainta suplicele loru, provediute cu docu-mentele de cualificatiune, la subscrisulu officiu pre-toriale pana la terminulu susu numit, ca-ce celea, ce voru sosi mai tardiu, nu se voru luá in considerare.

Vistea inferiore 11 Iuliu 1873.

Pretur'a Vistei

G. Boieriu.

Nr. 184 comit. f. sc. ex 1873. 1-3

Escriere de concursu.

Fiindu a se ocupá postulu de invetiatoriu ad-junctu la scol'a normale din Naseudu, Monoru si Borgo Prundu se escrie prin acesta concursu pentru ocuparea aceloru posturi.

Salariulu impreunatu cu fia-care din acestea posturi e 400 fl. v. a., cari se capeta in rate lu-narie anticipative.

Doritorii de a ocupá veri unulu din aceste po-sturi au se-si asterna suplicele documentate la co-misiunea administratore de fondurile scolari celu multu pana in 10 Augustu a. c.

Dintre concurrenti se voru preferi aceia, cari prelunga cualificatiunile prescrise voru ave cuno-scientia celoru-alalte doue limbi ale patriei adeca cea germana si maghiara.

Din siedint'a comissiunei administratória a fondurilor scolare granitiarescu.

Naseudu in 5 Iuliu 1873.

Marcusiu presied.

Toma Mihalca secretariu.

Cursurile

la bursa in 15 Iuliu 1873 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	fl. —	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 " 90	" "
Augsburg	—	—	109 " —	" "
Londonu	—	—	111 " 25	" "
Imprumutul nationalu	—	73	—	" "
Obligatiile metalice vecchi de 5%	—	68	—	" "
Obligationile rurale ungare	—	77	50	" "
" " temesiane	—	74	50	" "
" " transilvane	—	75	--	" "
" " croato-slav.	—	78	—	" "
Actiunile bancei	—	982	—	" "
" creditului	—	227	—	" "

Indreptare: In nr. 51 intre sprijinitorii aca-mieei, in locu de Andreiu Iancu cetesce: „Francu.“

Redactoru responditoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.